

ANMELDELSE TOSPROGEDE 24. jun. 2019 | kl. 10:52

Ja, ja, vi kender godt hans type ...

Af: Lotte Svane Strange Petersen

Minoritetsdanske drenge må ofte forholde sig til negative og stereotype forventninger til 'drenge som dem'. Når de negative forventninger kommer fra lærere, får det stor betydning for drengenes selvforståelse, præstationer og forhold til skolen.

Fakta

Titel

Minoritetsdanske drenge i skolen

Forfatter

Laura Gilliam

Pris

150

"Det eneste, vi gjorde i fritiden, var at køre på scooter og hygge ved Vollsmose Sø og grille og fiske og sådan noget. Vi lavede ikke andet. Men de så os som kriminelle".

Ordene er Nasirs, en 18-årig palæstinensisk dansker, der tænker tilbage på sin skoletid og fortæller om sin oplevelse af at blive mødt med negative forventninger fra (nogle af) sine lærere. Også den jævnaldrende marokkansk-danske Jamal fortæller om lærere, der per automatik forventede problematisk adfærd fra hans side:

"Forestil dig, at du går i folkeskolen, og der er 500 elever. Der er en, der brænder toilettet. Og så vil de komme og tro, at det er dig".

Nasir og Jamal er to af de 18 minoritetsdanske drenge mellem 16 og 19 år, som Laura Gilliam har interviewet om deres oplevelser af forskelsbehandling i skolen - altså drenge, der er født og opvokset i Danmark, formet af det danske samfund, men som har en minoritetsstatus i kraft af deres udseende og forældres etniske baggrund.

Drengene kommer fra forskellige steder i Danmark og har meget forskellige skoleoplevelser med sig. En del af dem heldigvis gode og positive, men for flertallets vedkommende findes en fælles fortælling om et skoleliv med (nogle) lærere, hvis forhåndsgivne negative forventninger til drengene har haft stor betydning for deres selvforståelse, præstationer og engagement i skolen.

Interviewene med de 18 drenge dokumenterer selvfølgelig ikke i sig selv problemets omfang og karakter, men Gilliams nye bog hviler solidt på både andres og hendes egen skole- og etnicitetsforskning. Tilbage i 2009 beskrev hun i bogen "De umulige børn og det ordentlige menneske" med baggrund i sit ph.d.-projekt det skarpe skel i skolens hverdag mellem danskere og etniske minoriteter, og Christian Horst har med den omfattende "På ulige fod" fra 2017 påvist, hvordan formel forskelsbehandling og manglen på flerkulturalitet i skolen hænger sammen med minoritetsdanske elevers ringere resultater. Senest har Laila Colding Lagermann i "Farvede forventninger", hvilende på blandt andet Gilliams konklusioner, påpeget nødvendigheden af at tale ikke bare professionelt med hinanden, men også med eleverne om deres oplevelser af forskelsbehandling og ulighed i skolen.

I Gilliams bog er det drengenes egne beretninger, der er i fokus. De gode historier får også plads, men deres oplevelse af at blive behandlet anderledes end de etnisk danske klassekammerater og blive mødt med proportionsforvrængninger, overdisciplinering og uretfærdig mistænkeliggørelse er dominerende. Gilliam lægger ikke skjul på, at drengene ikke nødvendigvis er sandhedsvidner, men deres personlige erindringer giver en autentisk og troværdig stemme til en elevgruppe, der alene i kraft af deres køn og etniske baggrund har en mængde odds imod sig.

Det er svært ikke at blive berørt af drengenes oplevelser og betragtninger, og deres fortællinger om den store betydning af lærernes tilgang til dem er god inspiration til at reflektere over egen praksis - over betydningen af modvilje og medvilje, af negative og positive forventninger.

Bogen kan anbefales som tankevækkende baggrundsviden til lærerstuderende og deres undervisere og til alle, der tør blive klogere på dette tabuiserede emne - vel vidende at det ikke er let, da det oftest er helt ubevidst, at vi på baggrund af stereotype forestillinger umærkeligt tilskriver elever bestemte adfærdsmønstre og egenskaber og derfor møder dem med andre, måske lavere og

negative forventninger. At vi som professionelle voksne nok også bilder os ind at være fordomsfrie og "pædagogisk farveblinde", gør ikke snakken mindre svær, men des mere nødvendig, for at vi kan give alle børn lige muligheder. - Dette sagt så fint af 18-årige dansk-somaliske Mahad:

"Når de (lærerne) behandler dig godt, når de bare behandler dig som en af de andre, så føler du dig bedre med dig selv, for så føler du dig ikke udenfor. Så føler du ligesom de andre. Ikke særbehandling eller forskelsbehandling. Bare som de andre ...".

Forsker: Lærere skal tale om forskelsbehandling af minoritetslever

Riisager: "Blød pædagogik giver dårlig integration"

Anmeldelse: De umulige børn og det ordentlige menneske

Anmeldelse: På ulige fod

Anmeldelse: Farvede forventninger

Kompagnistræde 34, 1208 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk